

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0107351

ประวัติศาสตร์เพื่อการจัดการทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม

History for Cultural Heritage Management

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร ศศ.บ. (ประวัติศาสตร์)

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0107351 ประวัติศาสตร์เพื่อการจัดการทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม 3(2-2-5)

History for Cultural Heritage Management

บูรพวิชา : (ถ้ามี) -

ควบคู่ : (ถ้ามี) -

ทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรมในมิติประวัติศาสตร์ ความหมาย ความสำคัญ คุณลักษณะ และประเภทของทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม เพื่อตระหนักถึงคุณค่าและความหลากหลายของมรดกทางวัฒนธรรม และการประยุกต์ใช้ องค์ความรู้สร้างสรรค์

Cultural heritage resources in historical perspectives; meanings, significance, attributes and types of cultural heritage resources; concepts and theories of cultural heritage management for awareness of values and diversity of cultural heritages and for creative application of knowledge

2. ประเภทของรายวิชา

- ☐ ศึกษาทั่วไป
- ☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- ☒ วิชาเอกบังคับ
- ☐ วิชาเอกเลือก
- ☐ วิชาโท
- ☐ วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์เขมิกา หวังสุข

อาจารย์ผู้สอน อาจารย์เขมิกา หวังสุข

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

2568/ ภาคการศึกษาที่ 1/ S101

5. สถานที่เรียน

ห้อง 17306

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

6 มิถุนายน 2568

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรมในมิติประวัติศาสตร์

1.2 มีทักษะในการกลั่นกรองความรู้ทางประวัติศาสตร์และการจัดการทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม ในการจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลและนำเสนอความรู้ทางประวัติศาสตร์เพื่อการจัดการฯได้อย่างเหมาะสม และในการใช้เทคนิคการจัดการทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรมด้วยข้อมูลทางประวัติศาสตร์

1.3 มีเจตคติในด้านการตระหนักและรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของท้องถิ่นในศตวรรษที่ 21 ปรับกระบวนการทางความคิดเพื่อรองรับและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน และสำนึกท้องถิ่น ยอมรับความแตกต่างต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในรายวิชาสามารถประยุกต์ความรู้ทางประวัติศาสตร์เพื่อการจัดการทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรมได้ ตั้งแต่สืบค้น รวบรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์ สร้างองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ และนำศักยภาพของความรู้ทางประวัติศาสตร์มาประยุกต์เพื่อการจัดการทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
30 ชั่วโมง (2 ชั่วโมง/สัปดาห์)	30 ชั่วโมง (2 ชั่วโมง/สัปดาห์)	75 ชั่วโมง (5 ชั่วโมง/สัปดาห์)

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ทุกวันพุธ เวลา 09.00-12.00 ห้อง 13409

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	- แนะนำรายวิชา การจัดการเรียนการสอน และชี้แจงข้อตกลงต่าง ๆ ในการเรียนการสอน - ทดสอบความรู้ก่อนเรียน	2	2	- แนะนำรายวิชา - แบบทดสอบก่อนเข้าบทเรียน	อ. เขมิกา หวังสุข
2-3	1. ความหมาย ความสำคัญ แนวความคิดของทรัพยากรทางมรดกวัฒนธรรม	4	4	- การบรรยาย - อภิปราย แลกเปลี่ยนในชั้นเรียน	อ. เขมิกา หวังสุข
4-5	2. คุณลักษณะ และประเภทของทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม	4	4	- การบรรยาย - อภิปราย แลกเปลี่ยนในชั้นเรียน	อ. เขมิกา หวังสุข
6-7	3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม: การอนุรักษ์มรดกของมนุษยชาติ และการจัดการมรดกโลก	4	4	- การบรรยาย - อภิปราย แลกเปลี่ยนในชั้นเรียน	อ. เขมิกา หวังสุข
8-9	4. ทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม: การจัดการอุทยานประวัติศาสตร์	4	4	- การบรรยาย - อภิปราย แลกเปลี่ยนในชั้นเรียน	อ. เขมิกา หวังสุข
10-11	องค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์กับการจัดการทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม: โบราณสถาน แหล่งโบราณคดี และโบราณวัตถุ	2	2	- อภิปราย แลกเปลี่ยนในชั้นเรียน	อ. เขมิกา หวังสุข

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				- แบบทดสอบเก็บ คะแนน	
11-12	5. องค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์กับการ จัดการทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม (ต่อ) : สถาปัตยกรรม (บ้าน วัด วัง)	4	4	- การบรรยาย - อภิปราย แลกเปลี่ยนในชั้น เรียน - การค้นคว้าโดย นิสิต	อ. เขมิ กา หวังสุข
13-14	6. องค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์กับการ จัดการทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม (ต่อ) : ศิลปหัตถกรรม และวัฒนธรรม ประเพณี	4	4	- การบรรยาย - อภิปราย แลกเปลี่ยนในชั้น เรียน - การค้นคว้าโดย นิสิต	อ. เขมิ กา หวังสุข
15			4	- ผลงานนำเสนอ - อภิปราย แลกเปลี่ยนในชั้น เรียน	อ. เขมิ กา หวังสุข
16-17	สอบปลายภาค				
รวม		28	32		

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☒ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- ☒ 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ☐ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- ☐ 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- ☒ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- ☐ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC

- ☒ 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- ☒ 9. ส่งระดับชั้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- ☐ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- ☐ 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
1	ความหมาย ความสำคัญ แนวความคิด ประเภท และคุณลักษณะของทรัพยากร มรดกทางวัฒนธรรมในมิติประวัติศาสตร์	แบบทดสอบครั้งที่ 1	5	10
2	รายงานการศึกษาค้นคว้ารายบุคคล ประเด็นศึกษา องค์ความรู้ทาง ประวัติศาสตร์กับการจัดการทรัพยากร มรดกทางวัฒนธรรม	ความน่าสนใจของ ประเด็นศึกษา การ รวบรวมข้อมูล การ วิเคราะห์ที่เหมาะสม การอ้างอิงและการ นำเสนอ รายบุคคล	13	20
3	การจัดการแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม (มรดกโลก อุทยานประวัติศาสตร์)	แบบทดสอบครั้งที่ 2	10	10
4	โครงการ เกี่ยวกับการสื่อความหมาย ทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรม เพื่อการ จัดการทรัพยากรมรดกวัฒนธรรมอย่าง ยั่งยืน ตัวอย่างศึกษาจากพื้นที่/ชุมชนที่ สนใจ (งานกลุ่ม)	ความน่าสนใจของ ประเด็นศึกษา การ วางแผนทำงาน การ รวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม การอ้างอิง ข้อมูล และรูปแบบ การนำเสนอ ราย กลุ่ม	15	30
5	ประสบการณ์ภาคสนาม	บทความเชิงวิชาการ/ สารคดี	8	10
6	สอบปลายภาค: ประมวลความรู้	สอบข้อเขียน	16-17	20
คะแนนรวม				100

- วิธีการตัดเกรด ☒ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
☐ อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

กรมศิลปากร (2544). พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ.2504. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.

ธนิช เลิศชาญฤทธิ์ (2559). การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).

สายนต์ ไพรัชญกิจ (2548). การจัดการโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถาน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.

สายนต์ ไพรัชญกิจ (2547). การฟื้นฟูพลังชุมชนในการจัดการทรัพยากรทางโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถาน: แนวคิด วิธีการ และประสบการณ์จากจังหวัดน่าน. กรุงเทพฯ: โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.).

สำนักงานนโยบายและแผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม (2561). คู่มือการนำเสนอแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและแหล่งมรดกทางธรรมชาติเป็นแหล่งมรดกโลก. กรุงเทพฯ: อี.ที.พัลลิกซ์.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

กรมศิลปากร (2557). ทำเนียบนาม แหล่งมรดกทางศิลปวัฒนธรรมในเขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนใต้ (โบราณสถานจังหวัดสงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล). กรุงเทพฯ: บางกอกอินฮาวส์.

กรมศิลปากร (2557). หนังสือแนะนำชมโบราณสถานที่สำคัญในเขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนใต้ (สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล). กรุงเทพฯ: Bangkok Inhouse.

บัณฑิต ลีวชัยชาญ และทัตพล พูลสุวรรณ (2561). เรื่องกรุงเก่า. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.

พิริยะ ไกรฤกษ์ (2553). รากเหง้าแห่งศิลปะไทย. กรุงเทพฯ: ริเวอร์ บุ๊คส์.

ภาวิดา สมวงศ์ และคณะ (2567). อาชีพ ขอให้เก็บให้คงดี Archive; please keep it properly preserved. กรุงเทพฯ: สำนักหอสมุดแห่งชาติ.

ศิริพร ลิ้มวิจิตรวงศ์ (2543). **พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสตูล คฤหาสน์ภูเต็น**. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.

ศิริพร สังข์หิรัญ และคนอื่น ๆ (2565). **พัฒนาการทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ 3 จังหวัดชายแดนใต้**. สงขลา: สำนักศิลปากรที่ 11 สงขลา.

สำนักโบราณคดี (2550). **แนวทางการอนุรักษ์โบราณสถานสำหรับพระสงฆ์**. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.

สำนักพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ (2563). **การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและเอกสารโบราณ ด้วยกระบวนการวิทยาศาสตร์**. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.

สารัท ชลอสนธิ และคนอื่น ๆ (2564). **โบราณสถานจังหวัดสงขลา**. สงขลา: สำนักศิลปากรที่ 11.

สุนทรี สังข์อยู่ (2548). **แลหลัง-เมืองตรัง**. ตรัง: กรมศิลปากร.